BIBLIOTECA
C. C.
P. M. R.
Nr. F. 10750.
INV. Nr. 3.0/56

Taxa poştală plătită în numerar, cooform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 30.520/1639

Anul VI, Nr. 2. Iunie 1942.

ROMÂNIA EROICĂ

Director: Ion Colfescu-Delaturda

Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, Str. Antim, 19

P. 191 853

T. R. — INDEPENDENŢA, Strada R. Poincare, 17 — BUCUREŞTI

CUPRINSUL :

România Eroică	O zi mare, o zi de reculegere adâncă: 21 Iunie 1941
Ştefan Popescu-Drăduşeni .	Războiul Sfânt (vers)
George V. Coteţ	Codrule! (vers)
N. Istrate	Cetatea Carpaţilor
Lt. rez. G. Făcăoaru . . .	Fapte eroice: Curajul şi prezenţa de spirit a ostaşului român
Al. T. Stamatiad	De când ai plecat (vers.)
Italicus	Priviri retrospective asupra fraternităţii italo-române
Cridim	Fragede Petale (vers)
Cridim	Deşertăciune (vers)
Ion Colfescu-Delaturda . .	Contribuţii la noua construcţie a Statului
Al. T. Stamatiad	Eşarfe de mătase — traducere din poezia japoneză
Cridim	Cu durerea mea (vers)
Cronica	Sculptorul Dumitriu-Bârlad; reviste

„Numai aceia vor purta titlul glorios de educatori ai generaţiilor de mâine, cari vor fi în acelaş timp eroi spirituali ai neamului în care au văzut lumina zilei".

(Din „Spirit şi Materie" de *I. Colfescu-Delaturda*)

Anul VI, Nr. 2 — Iunie 1942

ROMÂNIA EROICĂ

REVISTA PENTRU PROMOVAREA ROMÂNISMULUI

Director: Ion Colfescu-Delaturda | APARE LUNAR | Redacţia şi Administraţia Bucureşti, Str. Antim, 19 Telefon 3.25.59

O zi mare, o zi de reculegere adâncă :

21 IUNIE 1941

Bazele de existenţă ale popoarelor şi statelor stă în omogenitatea de aspiraţii, în natura lor, şi în eroismul prepetuu al fiilor lor. După războiul trecut şi după pacea dela Versailles, am avut sentimentul că graniţele României, nou trasate, nu au suficiente baze eroice pentru a rămânea intangibile. Am trăit continuu cu impresia unui provizorat.

Nu credeam în putinţa de refacere a ţărilor cari ne înconjoară pe socoteala noastră. Aveam însă credinţa că, pentru a dobândi graniţe definitive şi pentru a ne asigura existenţa, aveam nevoe de noui şi mari sacrificii, de noui şi mari eroisme.

La 1877 am participat la războiul din Balcani, care a devenit războiul de independenţă al micilor principate de atunci. Conducătorii noştri au avut o bună intuiţie, atunci când au hotărât participarea noastră la acel război. Din sângele vărsat pe câmpiile Bulgariei s'a creat un nou piedestal de existenţă pentru poporul şi micul stat român de atunci.

Altele erau Principatele Unite şi alta a fost România eşită din acel război. Era un mare salt spre progres şi consolidare.

Dar aveam anumite socoteli de pus la cale cu anumite state vecine. Nu se putea să nu participăm la marele război dela 1914-1918. Generaţia care e acum pe pragul bătrâneţii a trăit frământările depe atunci şi grava dilemă în care eram puşi. A trebuit să ne facem aliaţi cu vecinii dela nord-est, înhămându-ne la carul scopurilor urmărite de ei, cari cuprindeau în ele, în principiu, pieirea noastră, forţaţi fiind la acest

pas de alți vecini nu mai puțin primejdioși pentru existența noastră națională.

Era o situație falsă, o situație de oportunism de moment, din care puteau eși mari primejdii. Dreptatea imanentă n-ea stat însă în ajutor. Vecinii primejdioși au fost puși pentru un interval de timp în imposibilitate de a reacționa. Dar nu este mai puțin adevărat că nu s'a creat pentru noi decât o situație provizorie care se putea nărui la cea dintâi furtună.

Și, cu toate acestea, România eșită din războiul acela a fost alta decât aceea care a eșit din războiul dela 1877. Sângele vărsat atunci ne-a creat un nou piedestal de existență, altul decât acela care ni s'a creat la data de mai sus.

Era o nouă ascensune a Statului și Poporului Român.

Pacea de atunci nu a fost însă pusă pe piedestalul spiritual care să-i asigure durabilitatea. Iar, în ce ne privește, aliațele noastre și ambianța spirituală în care ne mișcam purtau în ele, **în principiu,** nimicirea noastră ca stat și popor, cu toată ascensiunea realizată.

Dar poporul acesta are pe plaiurile pe cari le ocupă o existență multimilenară. Geniul strămoșilor îi poartă de grije. El a știut să prindă momentul oportun și să înlăture primejdia. In noua configurație spirituală care stăpânește Europa și încinge globul, el a știut să ia locul care i se cuvine. A știut să participe cu toate puterile sale pe câmpul de război pentru făurirea lumei care se naște din noua spiritualitate.

Dacă din războaele trecute România a recoltat o continuă ascensiune, prin acest război ea își va făuri piedestalul ei perpetuu de existență. Din acest război va eși o Românie nouă care va sta solid pe propriile ei picioare, o Românie cu un rol bine definit în concertul popoarelor lumei; o nouă civilizație o nouă cultură, o nouă existență, o existență la care generațiile cari ne-au precedat nici nu se puteau gândi.

Deaceea cu 21 Iunie 1941 se înscrie în cartea de aur a neamului românesc pagina cea mai glorioasă, cea mai semnificativă, cea mai plină de urmări pentru desfășurarea vieții noastre viitoare ca stat și popor.

Incă de pe acum se pot privi cu mândrie unele rezultate decisive. Pe ce piedestal de existență ne rezemam noi la 21 Iunie 1941, și pe ce piedestal ne rezemăm după un an de eroism și mari înfăptuiri? Cum era privită România în con-

certul internațional la 21 Iunie 1941, și cum e privită astăzi?

Ne găsim în fața unor rezultate cari implică o recoltă îmbelșugată.

Astăzi avem aliațele care ne trebue. Avem încadrarea spirituală care cadrează cu geniul nostru ancestral. Suntem pe drumul nostru cel drept. Suntem pe cale de a deveni noi înșine. Din acest război va eși o nouă Românie, o Românie care, prin proporții și perspective de viitor, va fi o măreață cucerire a geniului neamului nostru.

Astăzi ținem capul sus și privim cu mândrie înaintea noastră. Am avut războiul care ne-a trebuit. Am pus la bazele viitoarei Românii fapte eroice cari vor cântări greu în cursul veacurilor. Prin eroismul legendar al fiilor lui, neamul acesta și-a zidit temelii de granit pentru ascensiunea măreață care-i stă înainte. De aici înainte nici un dușman nu-i va mai putea sta în cale, nici o ofensă nu va mai putea rămânea nepedepsită.

Astăzi ne oțelim și ne purificăm în focul bătăliilor. Din glia pământului românesc stropită cu sângele eroilor se vor naște generații eroice, după cum s'au născut Titanii din legendele antice.

Fericiți sunt cei ce crează cu sângele lor spiritualitatea nouei lumi care se naște. Fericită e generația noastră, care a ajuns să trăiască timpuri atât de mari, să răzbune impilări seculare și să repue neamul pe piedestalul lui eroic de existență.

Cei ce nu se cutremură de măreția timpului, cei ce nu iau parte la epopeea neamului nu merită numele de român.

Sunt de plâns toți aceia cari nu participă în mod activ la această epopee. Românul o simte în adâncul sufletului său și de aceea înaltul comandament militar este asaltat de avalanșa cererilor românilor de toate vârstele de a li se face onoarea de a fi trimiși să lupte pe front în primele rânduri.

Situația generației noastre e tragică, dar e măreață. E împodobită cu aureola supremei fericiri, aceea de a se putea sacrifica pe câmpul de război, pe altarul Patriei Eterne.

Douăzeci și una Iunie 1941! Ce zi măreață, binecuvântată de Dumnezeu! In ziua aceasta de sfântă comemorare trebue să mulțumim proniei cerești pentrucă ne-a salvat Patria și Neamul și i-au deschis largi căile viitorului. Și trebue să ne întoarcem privirile cu adâncă reculegere spre eroii noștri cari

2311

ne conduc paşii de dincolo de mormânt, **„din ordinea spirituală a lumei nevăzută şi nepipăită de simţ omenesc”.**

Deaceea în vederea acestei zile mari, reproducem cuvintele de încheere din articolul **„Inchinare eroilor noştri!”** din primul număr din acest an al „României Eroice”:

„Marile sacrificii pentru Patrie şi Neam sunt tezaure adunate dincolo de mormânt. Sunt noui întrupări spirituale în materie.

„Deaceea trebue să fim mândri de România de mâine; de eroismul ostaşului român pe câmpul de război. Deaceea trebue să fericim pe cei morţi mai mult decât pe cei vii. Ei ne conduc. Ei ne stăpânesc. In puterea lor suntem. Morţii şi viii conlucrează. Insă morţii sunt aceia cari conduc. Dela voinţa lor nu ne putem îndepărta...

„A trăi o clipă sau mii de ani e totuna în eternitate. Viaţa nu merită a fi trăită, dacă nu e trăită în mod brav. Toţi pierim în opera noastră. Chiar şi cea mai ticăloasă. Dar ce moarte e aceea care stă la temelia clădirei Patriei! Este cea mai măreaţă moarte pe care şi-o poate dori un muritor.

„Morţii pentru Patrie devin eroi legendari, atunci când au părăsit lutul pământesc cu suflet curat, înarmaţi cu idealurile sfinte ale Neamului, cu dragoste arzătoare pentru Patria şi Neamul lor.

„Astăzi când vedem eroismul românesc în plină epopee, nimenea nu se mai poate îndoi de viitorul Patriei şi Poporului nostru”.

GLORIE ETERNA EROILOR NOŞTRI!

ROMÂNIA EROICĂ

RĂZBOIUL SFÂNT

La Prut în noaptea asta mare
Stă moartea grea să ne cuprindă;
S'aşteaptă doar un semn din zare
Şi focu-i gata să s'aprindă.

Pe'nseninatul cer străluce
Atâtea stele argintii
Şi apa Prutului îşi duce
Năvala „marii bucurii”.

Un pas şi sabia-şi îndreaptă
Tăişul către inamic,
Loveşte crunt — şi-o luptă dreaptă
Răpune primul bolşevic.

Din nord, din îngheţata cută
Şi pân' la Dunăre şi mare
S'a 'ncirs cea mai măreaţă luptă
In contra hoardelor barbare.

Cu mâna dreaptă făcând cruce
Cu buza arsă 'n rugăciune
Românul — lupta azi o duce
Nelegiuirea să'şi răzbune.

Şi'n zori, când arde răsăritul
Sub ploaea focului năpraznic,
Când se aude bubuitul
Ca un căldelniţat de praznic,

Sub spada lui nemătoare
Românii toţi trecut-au Prutul,
Ca'n lupta grea, biruitoare
Tiranului să-i smulgă cnutul.

Țiganca, Dalnic și Odesa
La Feodosia și Kerci
Atâți eroi primit-au tresa
Nereîntoarceriii pe veci.

Venit-au iar la sânul mamei
Surorile ce-au fost răpite
Și-i spun eroii astăzi „Mamei"
„Că'n veci vor fi nedespărțite".

ȘTEFAN POPESCU-DRĂGUȘENI

CODRULE !

Codrule bătrân și veșnic !...
Cu umbrar peste izvoare,
Dela șes adună-ți oaste
Și-o 'mpânzește la hotare.

Fosta-i frate cu românul,
Suferind la fel cu el...
Și deaceea astăzi iarăș
Fii mormânt pentru mișel.

Și din anii cari-or trece
Strânge snop de măreție
Pentru țara noastră care,
Va fi mâini împărăție.

GEORGE V. COTEȚ

CETATEA CARPAȚILOR

Năvălirile barbare dinspre Asia, cutropind țările europene, s'au izbit de lanțul de nepătruns al munților Carpați, această cetate minunată, zidită dela natură, spre a se zămisli aci neamul românesc, ca în niște cuiburi de vulturi, săpate în stâncile uriașe, înălțate deasupra norilor.

Cetatea Carpaților, având în mijlocul ei marele podiș al Transilvaniei, este apărată în spre Miază-Noapte, Răsărit și Miază-Zi de un brâu lat de munți, prin care nu pot trece decât foarte greu apele sprintene și clocotitoare ale râurilor, ce isvorăsc din fundăturile acestor munți, prăvălindu-se spre șesurile Olteniei, Munteniei, spre Câmpia Moldovei și Basarabiei. Toate râurile acestea se strâng în apele Dunării, ce se varsă în Marea Neagră, formând acest mare fluviu, el însuși, un formidabil șanț de apărare al cetății, ca hotar natural al țărilor române la Sud și împreună cu Nistru, alt hotar natural în spre stepele răsăritene ale Europei, pe unde se iviau mai des hoardele de barbari asiatici.

Nu tot așa de puternic se prezintă însă zidul de apărare al Cetății Carpaților spre Apus, unde apele râurilor găsesc o eșire mai lesnicioasă, spre șesul Tisei. Mai ales în partea nordică a Munților Apuseni, începând dela capătul Munților Bihorului până'n Munții Țibleșului și Lăpușului, ce formează o slabă continuare a masivului Munților Rodnei lanțul carpatic de apărare al cetății este întrerupt de niște văi largi, pe unde se scurg apele Someșului spre Câmpia nisipoasă a Tisei.

Aci a fost poarta deschisă a Cetății Carpaților transilvani, oferind drum lesnicios de străbatere năvălitorilor barbari, din stepele Panoniei spre inima țărilor române. După lupte nesfârșite de apărare la această poartă a cetății, s'a produs pârjolul și pustiirea din văile Carpaților, căzute pradă barbariei. Neamul românesc s'a retras în adăposturile munților, unde și-a păstrat nevătămată ființa națională sub puternica ocrotire a voivozilor din Moldova și Țara Românească.

Este uimitor, cum a putut rezista neamul românesc, înfruntând furtunile, tocmai aci, la marginea apuseană a Cetății Carpaților, dealungul veacurilor, în timpul cutropirilor de neamuri străine. In privința aceasta găsesc nimerit să reproduc admira-

bila interpretare, dată de d. prof. V. Mihăilescu, prin comunicarea, ce d-sa a făcut-o în şedinţa din 14 Iunie 1941 a Soc. R. R. de Geografie la Fundaţia Carol I, în prezenţa M. S. Regelui Mihai I.

Iată, ce spune d-sa: „Populaţia, luată în totalul ei, s'a resimţit şi se resimte de felul, cum este plăsmuit Frontul Carpatic Apusean, vast amfiteatru deschis către marea groapă a Panoniei şi întrerupt transversal de spărtura platformei someşene, de poarta Mureşului şi de clisura Dunării. Int'adevăr, ţărănimea acestei părţi de ţară şi-a îngrămădit satele, în general mici, în cuprinsul depresiunilor şi culoarelor, pe plaiurile dealurilor şi munţilor scunzi, şi-a împrăştiat crângurile de gospodării în fâneaţa şi păşunea de pe podurile sprii (supeioare) până spre 1300 şi chiar 1400 m., a ocupat de timpuriu câmpiile înalte de sub munte până în apa Tisei şi, fără să le caute prea mult, nu a ocolit cu totul nici chiar unele din zonele mlăştinoase ale şesului. Negustori şi meseriaşi au căutat însă, cum era şi firesc, marile drumuri din lungul zonelor deprimate şi, mai ales, al culoarelor transversale. Nu-i de mirare, deci, că în lungul acestor zone se înşiră oraşele şi că tot în cuprinsul lor întâlnim cele mai multe sate de colonişti unguri, germani, slovaci, sârbi.

Şi totuşi există un element, care, peste toate discontinuităţile, dă unitate ideală întregului Front Carpatic Apusean. Acesta este elementul românesc, acelaş din Ţara Lăpuşului şi până în apropierea Nişului.

„Prin ce taină s'a păstrat unitară, în bătaia vânturilor din Apus, aceeaşi massă etnică din Rodna în Balcani, nu-i cazul să explicăm aici şi, poate, nici n'ar fi uşor de lămurit. Suntem mulţumiţi să constatăm doar, că faptul nu poate fi contestat şi suntem siguri, că un popor nevrednic şi mai puţin strâns de un pământ milenar stăpânit de strămoşii lui, n'ar fi putut dăinui în lungul acestei lungi zone de hotar. Nimeni nu a îndrumat paşii autochtonilor de aci, în trecut, îndemnându-i şi arătându-le teritoriile, pe care trebuiau să le ocupe, să le valorifice şi să le păstreze. Şi totuşi, poporul acesta a ocupat ceea-ce era normal să ocupe şi a păstrat ceea ce nu era în puterea lui să păstreze. Nimeni nu l-a răsfăţat în trecut şi cred că nu se va mai găsi nimeni să-i arunce insulta că este răsfăţat în prezent.

„Poporul acesta, la el acasă în porţile Someşului, în poarta Crişului, în poarta Mureşului, în poarta de fer a Transilvaniei,

în porţile de fer ale Dunării, în poarta Timocului, nu s'a ridicat şi nu se ridică împotriva destinului, crede în puterea de înţelegere şi de acţiune a oamenilor predestinaţi; cunoaşte...

„Poate că acesta este secretul persistenţei massei româneşti, unitară în tot lungul Frontului Carpatic Apusean".

Da, îşi cunoaşte bine acest popor misiunea lui istorică, prin aşezarea lui mai mult decât milenară, de pază a Cetăţii Carpaţilor, la porţile frontului Munţilor Apuseni. Sentinele neadormite, Românii, adăpostiţi în satele sărăcăcioase de pe coastele stâncoase, alături de cuiburile vulturilor, veghează la spărturile zidurilor, cele mai expuse ale cetăţii, să nu se înstrăineze munţii cu adăposturile străvechi ale neamului românesc, din timpurile de mărire ale Dacilor şi Romanilor.

Cetatea Carpaţilor este reazimul bravei noastre armate, ce operează în momentele de faţă departe, la mii de kilometri, adânc în stepele ruseşti, pentru stârpirea cuiburilor bolşevice. Românii luptă pe viaţă şi pe moarte, dăruindu-se cu totul pentru obţinerea victoriei definitive care să însemneze aşezarea Europei, pe temelia durabilă a dreptăţii popoarelor.

Cu această încredere au pornit Românii la lupta sfântă pentru apărarea civilizaţiei europene, fiind pe deplin convinşi că neamului românesc îi sunt asigurate toate condiţiile de desvoltare şi de prosperare în viitor. Sunt îndeajuns cunoscute împrejurările dureroase, cari au dus la sfâşierea hotarelor ţării. La Răsărit ne-am întregit neamul, aruncându-se dela început în cea mai cruntă luptă cu bolşevicii.

Nu va trece mult timp şi ne vom bucura de izbânda noastră deplină, zdrobind ori-ce rezistenţă a duşmanului. Luptând la Răsărit, gândul ne poartă mereu acasă, la păzitorii porţilor, din spre Apus, ale Cetăţii Carpaţilor.

N. ISTRATE

Fapte eroice:

Curajul şi prezenţa de spirit a ostaşului român

E noapte şi ger cumplit. Cerul sclipeşte, împodobit cu stele. Zăpada răvăşită de crivăţul năpraznic, se plimbă dintr'un loc în altul. Acolo unde întâlneşte cel mai mic obstacol, se îngrămădeşte în troene nesfârşite...

...Undeva, pe front, în văile Donetului, în cursul lunei Februarie. Lupte îndârjite. Zile şi nopţi dearândul, infanteria noastră a făcut singură — fără sprijinul artileriei — faţă puhoiului duşman, pe care l-a oprit, l-a întors şi apoi l-a fugărit, hârţueli continue, zile şi nopţi, săptămâni dearândul în sute de chilometri de marş.

După o regrupare de forţe, frontul se restabileşte. Se numără cei rămaşi. Pustiul alb şi îngheţat i-a răpit pe cei mai mulţi. Acum ei dorm sub linţoiul alb, căzuţi cu faţa la duşman. Cei rămaşi îşi refac adăposturile, mai întâi în zăpadă. Apoi le adâncesc tot mai mult, până ajung la pământ. Nu pot scormoni pământul ca să nu se descopere — negru pe alb — faţă de inamicul din faţă, ce s'a fixat, şi el, la câteva sute de metri.

Ei stau în avantposturi zi şi noapte, adăpostiţi numai în zăpadă. Duc viaţă polară. Noaptea, cu tot frigul, nu pot să se mişte decât în cei doi m. p. ai adăpostului de puşcaşi ori mitraliori. Ei privesc tot timpul liniile duşmane, vag schiţate pe albul imaculat al zăpezii, cu urechile şi ochii plini de atenţie la mişcările bolşevicilor.

E noapte. Cerul acoperit cu nouri grei; abia se conturează silueta omului pe zăpadă. In prima linie, la un post de mitralieră, din plutonul bravului Lt. Draga. Un ofiţer de rezervă, care de ani de zile, nu s'a despărţit de compania sa de mitraliere. Aci el şi-a format cei mai buni luptători. Intre mulţi alţii, are şi pe caporalul Gurban P., dela o grupă de mitraliere de sub comanda sergentului Bosnenau C-tin şi trăgător Frt. Moţ Todor, din compania a 8-a dintr'un Reg. de Inf.

In noaptea de 24 Februarie, pe când se lupta cu somnolenţa gerului adus de viscolul cel purta nourii de zăpadă în lungul

liniilor de luptă, se pomeneşte cu un puşcaş din avant-posturi, că sare în groapa lui dela mitralieră, şi-i spune, cu glasul stins de oboseală şi fugă:

— Don căprar, vin ruşii! Don căprar, îi negru pământul de bolşevici!"

Caporalul Gurban Petre, se ridică puţin afară, pe tălazul de zăpadă, şi se uită către valea ce se deschidea în faţa lui. Intr'adevăr la 7—8 sute de metri în faţa lui, un furnicar de bolşevici se târau pe brânci prin zăpadă, cu direcţia către el. Ii lasă să se apropie tot mai mult. Strigă la mitraliera din stânga lui, să pună mâna pe gloanţe trasoare, ca să-şi facă lumină... la secerat.

Ruşii se apropiau tot mai mult. Dela o vreme îi aude cum se îndemnau cu strigătul lor:

— Inainte!.. Inainte!

In rândurile mitraliorilor noştri nici o mişcare. Totul era ca în mormânt. Nici răsuflarea mitraliorilor nu se auzea. Ii lasă să se apropie tot mai mult. Sunt la 300 m.; la 200 m.; la 100 m!.

Când au ajuns la 100 m. în faţa mitralierelor, caporalul Gurban Petre comandă: foc! Mitraliera din stânga trage cu gloanţe trasoare. Câmpul este bine luminat. Sub lumina trasoarelor, deschide foc şi el, depănând bandă după bandă, pe cari le aranjase din vreme. Trăgătorul Moţ, trage şi el „secerare" pe tot câmpul din faţa lor. Ruşii se culcă la pământ. Incep să se rostogolească, către înapoi; — dar totul era prea târziu. Timp de câteva minute, s'au tras una după alta, câteva cutii de benzi de cartuşe. In vâltoarea gloanţelor şi a vântului care ridicase nouri de zăpadă, abia se mai distingeau siluetele bolşevicilor, ce se prăbuşeau cu fie care ridicare spre a încerca să fugă. Din toată gloata duşmană, n'au scăpat decât cei mai din urmă, cca 15-20 „cioloveci". Pe câmp au rămas 102 morţi. Doi au fost luaţi prizonieri. Răniţii au fost târâţi de cei cari s'au retras. Fiecare din cei cari se retăgeau, târau după ei unul sau doi răniţi; târâş prin zăpadă, până la liniile lor.

Aceasta s'a văzut după dâra de sânge pe care au lăsat-o pe câmpul alb de zăpadă.

A doua zi, toată zăpada din faţa celor două mitraliere, era răvăşită de gloanţele mitralierelor şi svârcolirile sângerânde ale duşmanului, prins în cleştele de foc al celor două mitraliere.

Meritul mare este al coporalului Gurban şi al trăgătorului Moţ Teodor, cari prin calmul şi prezenţa lor de spirit, iau lăsat pe ruşi să se apropie la cea mai potrivită distanţă de secerare. Ei au ştiut să deschidă focul, în cel mai potrivit moment, pentruca săaib ă cel mai mare efect... la tragerea de secerare.

Mitraliorii s'au arătat la înălţimea bravului lor comandant, care, nu odată, a luat singur locul trăgătorului şi a tras, cu cea mai mare siguranţă, dând astfel curaj ostaşilor lui, cari, văzându-şi comandantul în fruntea lor, şi-au dat viaţa cu entuziasm, fiind convinşi de biruinţa cea mare... Puterea exemplului ridică moralul luptătorului. Când soldatul simte pe comandantul lui alături, el nu se teme de moarte.

Lt. Draga a trecut peste avantposturi, de multe ori singur, cu 2—3 servanţi. Prin curajul şi eexmplul lui, a reuşit să-şi câştige încrederea şi stima ostaşilor lui. Dumnezeu să-l apere şi îi viitor, ca să-şi facă tot astfel datoria şi mai departe, dând exemplul multora de ceeace trebue să fie un comandant.

LT. REZ. G. FĂGĂCOARU

De când ai plecat

Nimeni... doar stoluri de corbi
plutesc obosite pe cer,
Ziduri imense de piatră
de jur împrejur mă'nconjoară,
Zilele-mi sunt de catran
iar nopţile — fier înroşit,
Gândul aleargă 'n trecut
şi cade cu aripa ruptă,
Sufletu'n hohot te strigă,
se zbate, te chiamă şi moare...
Iar tu, fericită, surâzi,
visând şi 'nflorind pentru altul.

AL. T. STAMATIAD

Priviri retrospective asupra fraternităţii italo-română

— O strălucită activitate a unei romance la Roma —
— Cazul doamnei Elena Bacaloglu*) —

Reacţiunea Italiei în contra forţelor iudeo masonice cari săpau cu putere la exterior ca şi la interior, nu a întârziat ca să se deseneze la orizont. Din acest prăpăd iudaic a eşit mişcarea fascistă şi irezistibila reacţiune italiană. Odată cu această renaştere italiană îşi va găsi şi d-na Bacaloglu cei mai valoroşi aliaţi. In aceste împrejurări intră în scenă Benito Mussolini.

Masoneria franceză care domina masoneria italiană a dus Italia pe pragul bolşevizării. Anarhia comunistă punea stăpânire pe resorturile vitale ale naţiunei de pe malurile Tibrului. In mijlocul acestei anarhii generale, în timpul când guvernele se succedau vertiginos, compuse fiind în mare majoritate din masoni, ideea măreaţă a blocului latin se părea definitiv năruită.

In mijlocul acestui prăpăd general, d-na Bacaloglu a avut totuş intuiţia fericită de a se orienta în singura direcţie posibilă, în direcţia naţionalistă polarizată în genialul Benito Mussolini. Meritul d-nei Bacaloglu era cu atât mai mare, intuiţia sa cu atât mai demnă de admirat, cu cât Mussolini pe vremea aceea deabia venise de pe front şi era conducătorul unui ziar de provincie de partid şi şeful unui partid în formaţie.

Nu se putea prevedea atunci rolul decisiv pe care-l rezerva viitorul lui Benito Mussolini. D-na Bacaloglu a cunoscut pe Mussolini cu ocazia prezenţei sale în Milaso, imediat după Caporetto, în continuarea misiunei sale oficiale. In această metropolă fiind, a putut constata ravagiile anarhiei care bântuia, ameninţând să năruie totul. Vroind să-şi pregătească terenul pentru conferinţă, a găsit o atmosferă ostilă, nu numai naţionalismului, dar şi faţă de autoritatea centrală. Prefectul din Milano a avut curajul a răspunde cererilor d-nei Bacaloglu, ca să i se dea concursul, pe baza misiunei oficiale şi a actelor ce poseda dela primul ministru şi dela ministrul propagandei, că

*) Urmare din Nr. 11—12, Aprilie—Maiu 1942 al „României Eroice."

el nu vrea să ştie de toate acestea, că acolo la Milano el era stăpân, că autoritatea din Roma şi d-na Bacaloglu nu fac decât să arunce **„mărgăritare la porci"**.

S'a luat iniţiativa de a se face o mare manifestaţie interaliată la marele teatru Scala. La această manifestare s'au cântat imnurile tuturor naţiunilor aliate şi s'au arborat drapelele tuturor acestor naţiuni, dar nu s'a arborat drapelul român şi nu s'a auzit imnul nostru naţional.

Faptul se explică. Masoneria franceză din ce în ce mai puternică, dominând pe cea italiană, nu putea tolera o apropiere italo-română, şi de aceea prefectul s'a exprimat, în conformitate cu această stare de spirit, spunând că serveşte „mărgăritare la porci". Printre oratorii naţiunilor, aliate, la un moment dat, apare pe scenă un tânăr slab, palid, cu ochii mari, susţinut de două cârji. Această persoană, slăbită de suferinţă şi susţinută de două cârji, a electrizat sala cu o voce tunătoare şi cu discursul său admirabil şi înflăcărat. Aceasta era Benito Mussolini, sosit de curând de pe front unde fusese rănit. In acel timp partidul fascist nu era constituit. Şi de puţin timp apăruse **Popolo d'Italia,** pe care-l fondase Mussolini puţin timp înainte de a pleca pe front.

Impresionată de această stare de lucruri, d-na Bacaloglu, a alergat la Paris ca să caute acolo sprijin şi clarificare. Intorcându-se cu totul decepţionată de cele ce a constatat, la Roma fiind, a examinat situaţia şi şi-a dat seama că, după pierderea familiei Cadorna şi a guvernului, care se retrăsese de pe scena politică, nu-şi mai putea continua misiunea şi lupta pe care o duce în culise, şi că trebuia să-şi găsească alţi parteneri şi alţi aliaţi cu cari să poată continua această luptă care urma să devie din ce în ce mai aprigă şi mai semnificativă.

I-a scris deci lui Mussolini. Mussolini a răspuns imediat cu entuziasm la această propunere şi a pus-o în contact cu corespondentul ziarului său dela Roma, D. Gaetano Polverelli, actualmente subsecretar de stat la ministerul culturii populare, pentru a-i trimite articole şi a ţine legătură, până la ivirea posibilităţii de a veni în contact direct.

Ocazia a venit curând. Milano nefiind departe, cunoştinţa personală cu Mussolini s'a făcut în două întrevederi succesive. Intâlnirile au avut loc în redacţia ziarului **„Popolo d'Italia"** de pe **Via Paolo da Canobbio,** faimosul **„Covo"**, devenit azi mu-

zeu, şi care atunci constituia câteva odăiţe, din cari una era a directorului.

Onăiţa directorului impresiona prin micimea ei şi prin simplitatea mobilierului care nu consta decât, dintr'un biurou pe care se găsea un maldăr de hârtii, o granată, un revolver, apoi o sobă primitivă de tuci şi niciun scaun, afară de cel pe care stetea Mussolini, ceeace l-a făcut să o invite să stea alături de el pe un maldăr de hârtie maculatură.

In această atmosferă de bătălie şi de ofensivă politică, d-na Bacaloglu i-a expus lupta epică pe care o ducea de ani pentru crearea unei adevărate directive naţionale italo-române, antiebraică şi antimasonică devenită atât de acută din cauza frontului uriaş al culiselor pe care grupul dela Paris voia să-l impue şi în Italia.

Deşi Mussolini o cunoştea de mai înainte din ziare, politica preconizată de d-na Bacaloglu l-a interesat în cel mai mare grad, în ceeace priveşte România, despre care, până atunci, avea puţine noţiuni precise.

Inţelegerea a fost fulgerătoare, afinităţile fiind perfecte. Mişcarea iniţiată de d-na Bacaloglu se îmbina cu cea pe care o iniţia atunci Mussolini, mişcările fiind într'un complet paralelism. Din acel moment colaborarea cu Mussolini devenea din ce în ce mai strânsă.

In cursul acestei acţiuni, d-na Bacaloglu înfiinţează la Roma primul ziar italo-român: „LA ROMANIA" cu subtitlul **Organo Nazionale del Popolo Italo-Romeno uno e compatto.** Primind primul număr, Mussolini îi răspunde în scris: **„ho molta simpatia per la vostra opera politica et letteraria".**

Pe când şi sub această nouă fază, compatrioata noastră a fost cu căldură îmbrăţişată de directiva cea nouă naţional fascistă care se organiza în cap cu Mussolini, oficialitatea îşi reducea loviturile mai ales cu procesul cărţii, pe care eroic îl continua cu mari sacrificii materiale.

Dar nici noul ziar iniţiat de D-sa nu a fost tolerat de această oficialitate. I s'a pus imediat în cale un ziar „ROMANIA" menit să creeze confuzii.

In aceste împrejurări compatrioata noastră s'a gândit să obţie şi concursul lui D'Annunzio pe lângă acela al lui Mussolini. Profitând de prezenţa lui incidentală la Roma, a avut o convorbire cu marele poet şi luptător în care i-a propus să ia

președenția de onoare a noului comitet italo-român al mișcării național fascistă italo-română, care mija și se accentua odată cu strânsa înțelegere cu Benito Mussolini. După o convorbire de trei ore, i-a lăsat un apel în sensul de mai sus.

Interesul manifestului era îndreptat mai mult înspre expansiunea spre orient care în directiva preconizată se putea realiza.

E interesant de constatat că după această lungă convorbire, D'Annunzio a inițiat campania care a dus la marșul asupra orașului Fiume, care era un pas înainte spre obiectivele orientale cari au constituit substratul convorbirei.

In lipsa lui D'Anunzio, absorbit de cucerirea orașului Fiume, Mussolini a devenit punctul central al activității ulterioare a d-nei Bacaloglu. Mișcările se completau. **„Fascio di combattimento"**, care se afirma din ce în ce mai mult, reprezenta lupta corp la corp cu bolșevismul, care prindea din ce în ce mai mult teren, pe când mișcarea și luptele d-nei Bacaloglu se concentrau în contra capitalismului iudaic, reprezentat în Italia de Banca comercială a evreului Toeplitz, care avea un rol similar cu acela al lui Aristide Blanck la noi și cu care era în continuă ciocnire.

Această strânsă colaborare și gravitatea situației generale, atât pentru România cât și pentru Italia, a făcut să se simtă definitiv necesitatea unui program comun cu Mussolini în vederea creerei unui stat național totalitar și în Italia și în România și unirea acestor două țări surori într'un ideal comun.

După multe convorbiri și memorii d-na Bacaloglu la 26 Ianuarie 1921 i-a cerut din nou lui Mussolini să ia o hotărâre definitivă cu privire la politica italo-română. Acesta a invitat-o să-i prezinte, un nou memoriu, pe care să-l înainteze Mussolini însuș comitetului partidului fascist. In memoriul ce a prezentat preconiza ca politica italo-română să fie punctul de plecare al politicei italiene în apropiatul orient, propunând în scopul acesta creearea unui comitet, sub președenția lui Mussolini și a Elenei Bacaloglu.

Mussolinii primind acest memoriu, a dat instrucții redactorilor lui de la **Popolo d'Italia,** d-lor Bastianini, actualul guvernator al Dalmației, Freddi, și Bolzon, fost subsecretar de stat la ministerul coloniilor, să rezume memoriul și să-l publice în Popolo d'Italia. In acelaș timp o invită să ia parte la banchetul primului congres fascist din Lombardia. La 23 Februarie 1921

a apărut rezumatul acelui memoriu, sub titlul „PER UNA POLITICA FASCISTA ITALO-ROMENA", în capul rubricei politice a ziarului Popolo d'Italia.

Sosită din Roma la Milano în urma unei telegrame a lui Mussolini după ce a luat parte la banchet la masa de onoare alături de el și în prezența a sute de congresiști și după ce a trecut memoriul prin comitetul central al **Fasciei di Combattimento,** după ce a fost admisă la ședințele speciale ale congresului, introdusă chiar de Mussolini ; după toată această pregătire de atmosferă de ordin politic, a doua zi, Mussolini cu d-na Bacaloglu, în redacția ziarului **Popolo d'Italia,** aflătoare acum în Via Lovanio, au redactat și iscălit cu oarecari modificări textul pactului prezentat de d-na Bacaloglu, pact de politică internă și externă, care trebuia să fie punctul de plecare al **fascismului creator și al expansiunei sale în lume.** Era și **primul** act oficial și public de politică externă al lui Benito Mussolini.

Iată conținutul acestui pact redat în traducere românească, pact care poartă data de 24 Februarie 1921 :

„Scumpă Doamnă și amică,

„In urma întrevederilor noastre și a memoriilor Dv. sunt pe deplin convins de oportunitatea unei înțelegeri italo-române, bazată pe un program comun, de Dv. enunțat.

„Vă rog deci să formați un comitet de personalități române care va deveni, la momentul necesar, organul de acțiune paralel cu Comitetul Fasciilor de Luptă. Vă rog să realizați în grabă munca de preparație și Vă salut cordial,, ss. Mussolini.

Acest act istoric poartă un post scriptum care e cu atât mai important :

„Puncle principale ale acțiunei italo-române sunt :

a) A crea directive politice și de stat comune în ambele țări.

b) A libera ambele țări de sclavia economică prin schimbul reciproc de bogății și de mână de lucru.

c) A organiza diplomatic și spiritual expansiunea latină peste ocean și în România".

Cât stetea la inima lui Mussolini punctele de mai sus s'a putut constata din desfășurarea evenimentelor de mai târziu. Directivele politice s'au realizat dar nu cu noi.

A trebuit să vie marele război prin care trecem astăzi și

epoca revoluţiei din Sept. 1940, pentruca ceeace d-na Bacaloglu preconiza şi iniţiase oficial la 1921, cu Mussolini, să poată deveni o realitate pe cale de îndeplinire.

Demagogie şi vorbărie se făcea la noi destul. Dar marile idealuri se luau în deşert. Oficialităţile noastre însă nu se impresionau. Despre acest mare succes d-na Bacaloglu a pus în curent mai întâi pe ministrul nostru dela Roma Lahovary, căruia i-a transmis o copie conformă, şi prin curier, a trimis acelaş text Primului ministru de atunci I. I. Brătianu şi ministruliu său de externe, I. G. Duca.

In urma iscălirii acestui pact, ziarul **„L'Ardito"** cu data de 10 Martie 1920, de sub direcţiunea lui Pier Bolzon, membru în comitetul central fascist, publică o întreagă pagină, cu articolul d-nei Bacaloglu intitulat: „A PROPOSITO DEL GRUPPO NAZIONALE FASCISTA ITALO-ROMENO" şi cu subtitlul **„Il coraggio della verità"**. Pentru a determina semnificaţia acestui articol, menţionăm subtitlurile, unele pe mai multe coloane, ale acestui articol: **Le influenze bancarie; Un programma audace; Fraternità Italo-Romena.** Articolul nu era decât o expunere, o interpretare şi o punere la punct a Pactului de mai sus. I se dedea o consacrare publică de cercurile conducătoare. Acest articol constitue un document preţios al timpului, dar prezintă şi un mare interes de actualitate.

După ce, în conformitate cu litera pactului, împreună cu Mussolini a „pus bazele comitetului central din Roma şi Milan, d-na Bacaloglu pleacă în ţară cu misiunea de a organiza misiuni similare în Patrie. A avut intuiţia de a se duce mai întâi în acest scop în capitala Ardealului. Era un mijloc de a lega oficialitatea fascistă de Ardealul românesc. Comitetul a fost înfiinţat la Cluj la 24 Sept. 1921 în aula rectoratului universităţii din Cluj, cu profesorii universitari din acel timp şi în cadrele pactului musolinian.

In presă acţiunea d-nei Bacaloglu a avut o primire foarte bună. Iată ce scrie ziarul oficial al guvernului **„L'Indépendance Roumaine"** din 20 Oct. 1921, sub titlul apropierea Italo-Română:

„D-na Bacaloglu s'a reîntors în România. Totă lumea cunoaşte această scriitoare, care, stabilindu-se în Italia de 15 ani, s'a făcut apostolul unei adevărate mişcări de propagadă pentru apropierea cât mai strânsă între aceste două ţări. După o

absenţă de 7 ani, D-na Bacaloglu ne revine încărcată cu documente culese la faţa locului, cari privesc toate problemele italiene. D-sa vine deasemenea ca să organizeze în România „Mişcarea Naţională Italo-Română pe care a ştiut să o creeze în Italia. Suntem convinşi că această mişcare politică şi intelectuală, în capul căreia se găseşte Elena Bacaloglu, are să obţie rezultatele cele mai fecunde".

E interesant să menţionăm numele primului comitet Italo-Român din Roma-Mialn: **Benito Musolini, Elena Bacaloglu, Bolzon,** mai târziu subsecretar de stat la Colonii, **Bottai,** actualul ministru de la educaţia naţională, **Contele Cipico** senator, profesor de italiană la universitatea din Londra, **Angiolini** economist, **De Stefani,** mai târziu ministru de finanţe, **Giuriati,** mai târziu ministru de lucrări publice.

Totdeauna e necesar să citim în evenimente. Iniţiativa D-nei Bacaloglu şi directivele în care se desvolta politica Italo-Română puteau da, după expresia ziarului „L'Independance" „rezultate fecunde".

La 1921, sub auspiciile D-nei Bacaloglu,, pe baza pactului mussolinian, s'a alcătuit comitetul central româno-italian.

In Mai 1922 are loc primul congres mondial economic la Genova. D-na Bacaloglu ia parte la acest congres în caltate de delegată oficială a lui Mussolini şi a secretarului partidului, Bianchi, în scopul de a lucra cu o delegaţie de deputaţi fascişti ş.i în vederea de a profita de prezenţa primului ministru român I. I. Brătianu, sosit la Genova cu o delegaţie numeroasă, spre a realiza un acord între primul ministru român Brătianu şi Mussolini. Urma ca d-na Bacaloglu să se prezinte în audienţă împreună cu deputaţii fascişti, **Bolzon, De Stefani şi Giuriati.**

Inainte de acest congres, în Mai 1922, o delegaţie de profesori universitari şi 100 de studenţi au venit la Roma.

„Corriere d'Italia", după ce menţionează proverbiala ospitalitate italiană şi libertăţile acordate streinilor, referindu-se la cazul D-nei Bacaloglu, spune: **„Voim să vorbim despre ilustra scriitoare română, care de 14 ani e cunoscută în Italia pentru** călduroasa şi infaticabila sa operă de propagandă în favoarea celui mai bun acord între popoarele italian şi român, deja unite prin legături de rasă. Această operă care se exprimă şi în manifestaţiuni practice pentru un reciproc avantaj al celor două popoare, a dat Elenei Bacaloglu o mare notorietate în toată Ita-

lia şi i-a înlesnit amiciţii preţioase în lumea noastră intelectuală şi politică.

La 18 Iune 1922, Ministrul de Instrucţie publică, Anile, dă D-nei Bacaloglu o misiune oficială pe care i-o comunică cu următoarea adresă cu Nr. 8555, cu data de mai sus.

„Sunt foarte fericit să Vă aduc la cunoştinţă că V'am încredinţat misiunea oficială de a face o lucrare cu subiectul următor: „Poporul Italo-Român şi misiunea lui în lume".

„Pentru a acoperi cheltuelile pe cari le necesită îndeplinirea acestei misiuni, am dispus... etc.

Aceste din urmă evenimente se întâmplau în timpul când se pregătea venirea la putere a lui Mussolini, în preajma marşului asupra Romei. Importanţa lor pentru desfăşurarea ulterioară a relaţiunilor italo-române e cu atât mai mare.

In urma pactului cu Mussolini şi conform dispoziţiunilor luate de acesta, iată ce ordin de zi dăduse partidul naţional fascist italian la Genova, ordin de zi lucrat de deputatul **Bolzon,** membru în comitetul de direcţie al partidului şi însărcinat de Mussolini ca să secundeze acţiunile D-nei Bacaloglu:

„Partidul naţional fascist, urmând directivele fixate în acorduri scrise, cu data de 24 Febr. 1921, luate mai înainte de Benito Mussolini cu Elena Bacaloglu, ideatoarea şi însufleţitoarea „mişcării naţionale fasciste italo-române" ivită în 1917, sub patronajul guvernului italian ca reacţiune politicei antiitaliene şi renunţătoare de drepturi în orient; directive în cari se recunoaste oportunitatea unei înţelegeri italo-române, inspirată unei acţiuni ale cărei puncte fundamentale erau şi sunt:

a) A crea directive politice şi de stat comuen în cele două ţări;

b) A libera cele două ţări de sclavia economică prin mijlocul schimbului reciproc de bogăţii şi de mână de lucru;

c) A organiza diplomaţia şi spiritual expansiunea latină peste Ocean şi în România.

In sprijinul a ceeace s'a creeat în sens paralel de Elena Bacaloglu şi în România, unde s'au pus bazele mişcării cu constituirea unui comitet de personalităţi culturale şi politice; ferm convins de adâncul conţinut ideal şi istoric al acestei mişcări şi reîntărind încrederea în finalităţile ei, o alipeşte cu funcţiune autonmă.

Convins:

1) Că neexistând între Italia şi România un dualism, ci o identitate prin civilizaţie şi rasă, Italia trebue, în expansiunea ei, ca prima etapă către Orient să regăsească în Dacia Romană o piatră de graniţă a prezentului şi viitorului său şi trebue ca un bloc unit să se ridice împotriva forţelor cari îl discompun şi cari prin acţiune separată, tind să le turbure şi să le împiedece unirea.

2) Că Italia „victorioasă" trebue mai mult ca totdeauna să ia poziţie împotriva duşmanilor interni şi externi ai războiului său, reîntăriţi de o falsă propagandă italo-română în serviciul Inaltei Bănci; lepădându-se odată pentru totdeauna de orice formă de politică de compromisuri, pentru aşi lua asupră-şi o politică de forţă opusă aventurierilor, luptelor meschine ale speculanţilor şi lăcomiei diverselor imperialisme cari încearcă să-şi împartă Orientul.

3) Că e necesar a ridica împotriva uni astfel de cerc de duşmani econimici şi spirituali un dig formidabil, văzând o problemă fundamentală, nu numai de politică externă, dar şi de politică internă, în problema românească, netrecută cu vederea de nici una din puterile mari cari au alergat să-şi facă din ea un monopol în dauna Italiei şi a României".

Când se organizează conferinţele D-nei Bacaloglu în toată Italia cari ar fi fost un câştig nemăsurat pentru noi, a intervenit înfrângerea dela Caporetto şi schimbări interne cari au paralizat mişcarea.

Un lucru însă se constata în toată această lungă perioadă de timp. Prin toate schimbările intervenite apare firul roşu al climatului extraordinar de favorabil, al simţului intim de apropiere frăţească al italianului pentru fraţii lui dela gurile Dunării.

Altfel nu se poate explica puterea de infiltraţie a D-nei Bacaloglu în toate cercurile conducătoare şi în opinia publică italiană, indiferent de partide şi de situaţia politică. Singura adversitate venea dela unii compatrioţi şi dela masoneria iudaică deopotivă de vătămătoare şi de trădătoare pentru Italia însăşi.

Orice talent am atribuit noi D-nei Bacaloglu, această primire frăţească şi înţelegătoare nu se poate explica fără acest

climat preexistent. In nicio țară nu ar fi putut să se afirme și să se impue ca exponent indigen un strein de neam. Găsim aici o dovadă elocventă de sentimentele de fraternitate, de identitate, de destin ale celor două popoare. O dovadă elocventă că ambele popoare se simt **autohtone** pe teritoriul celuilalt.

Fraternitatea româno-italiană și înțelegerea deplină a aspirațiilor noastre naționale, a misiunei noastre în aceste părți era organică în Italia. Era un fruct copt pe care nu aveam decât să-l culegem.

Autorul pactului imperial italo-român nu mai era o forță de opoziție, ci posesorul întregei puteri de stat și polarizatorul unei tIalii tinere, care poseda în bagajele cu care pornea la drum regenerarea Europei și viitorul nostru integral.

Evenimentul venirei la putere a lui Mussolini era adânc grăitor, atât pentru afilierea în tot timpul a D-nei Bacaloglu la Italia națională anti-iudaică și anti-masonică, cât și pentru puterea de viață pe care o prezenta fascismul pentru orice minte clar văzătoare. Era clar că cei ce merg cu puterile înoitoare chiar morți fiindd, sânt readuși la viață.

La 22 Octombrie vine Mussolini la putere. La 9 Noembrie 1922 apare în **„Giornale di Roma"** un articol semnificativ intitulat: **„Relațiunile italo-române în politica lui Mussolini".** Iată ce se scria între altele în acest lung articol: **„Elena Bacaloglu e primul fascist care a susținut în spirit și tradus în acțiune, cu o inflexibilă intransigență un scop național. D-sa a condus guvernanți și diplomați pe marele drum al realității, creind baza politicei italo-române. Elena Bacaloglu a inițiat o mare politică de stat".**

Problema românească nu a fost rezolvată integral la 1918, după cum nu a fost rezolvată nici cea italiană. Problemele aceste erau rezervate viitorului.

D-na Bacaloglu, a tipărit cartea de documente **„Movimento Nazionale Fascista italo-romeno"**, cu subtitlul **„Creazione e Governo"**, format mare cu ilustrații în text în 140 de pagini. Cartea se deschide cu două autografe ale lui Mussolini.

In definitiv, colecția de documente istorice, în care se concretiza mișcarea fascistă italo-română și spiritualitatea în care era scrisă, reprezenta **„Creațiunea și cea mai mare cucerire morală și politică de stat a Femeei"**, după cum se scrie chiar pe copertă ca fiind scopul cărții.

Reproducem acest final din poezia D-nei Bacaloglu, publicată în sus zisa carte, sub titlul „LE DOUBLE DUEL" și dedicată lui Benito Mussolini:

„Je suis tienne — sans me donner;
— et c'est juste et c'est mieux —
car nous venons de communier
dans un Tout — qui est Dieu.

Marchons ensemble.
La terre ne tremble plus.
Le temps d'arrêt cesse.
Un et deux,
Un et à coté.
nous sommes une spiituelle **Unité,**
une concrète et supérieure **Vie:**
nous sommes l'Italie
Im-pé-ria-le.".

Eu sunt a ta — fără să mă dau;
— și aceasta e drept și e mai bine
căci noi ne-am unificat
într'un Tot — care e Dumnezeu.

Să mergem împreună.
Timpul de oprire încetează.
Unul și doi
Unul și alături,

noi suntem o Unitate spirituală,
o concretă și superioară **Viață:**
noi suntem Italia
Im-pe-ri-a-lă".

Această carte s'a tipărit cu iuțeală fascistă.

In opinia publică italiană a avut un larg ecou. Iată ce scrie, între altele, la 22 Iulie 1923, ziarul **„L'Impero"**, condus de doi mari fasciști, dintre primii colaboratori ai lui Mussolini:

„La formarea noului imperiu D-na Bacaloglu vrea să facă

participantă patria sa de origină, România, pentruca cele două naţiuni să formeze un bloc omogen şi unit, care să poată face o puternică politică latină în Adriatica, dealungul Dunării şi în Balcani... O puternică politică danubiană şi balcanică, care să se desfăşure dela Adriatica până la Marea Neagră, e imposibilă însă fără concursul României, al unei puternice Românii...

„Opera Elenii Bacaloglu e poate ajunsă la o cotitură istorică. Lui Mussolini nu putea să-i scape din vedere importanţa unei mai mari intimităţi italo-române, nu numai culturale şi economice, dar mai ales politice. Şi România are pentru Italia o mare importanţă în Balcani".

Ziarul care reprezenta politica Vaticanului **„Corriere d'Italia"** din 8 August 1923 scrie, între altele:

„Elena Bacaloglu vrea ca Italia şi România să sfârşească cu formarea unui bloc unic de latinitate şi integrare politico-economică în orient. Deaceea d-sa care de 17 ani e la noi, prepară aproape inconştient începutul unei asemenea mişcări ce o concretiză cu pecetea oficială a guvernului la începutul războiului, iniţiând astfel cea dintâi crearea unui stat şi a unei directive politice naţionale. Cel care înţelese importanţa genialităţii acestei idei practice şi ideale în acelaş timp, fu chiar capul fascismului, căci cele două mişcări aveau aceleaşi principii şi acelaş suflet".

Şi, după ce se referă la marile dificultăţi ce i-a stat în cale, conchide:

„Volumul Elenei Bacaloglu e o carte de iubire, o carte de poezie, ce numai un spirit superior şi o profundă cugetare poate s'o creeze".

D-na Bacaloglu era aceea care întruchipa interesele neamului în mod real şi avea şi mijloacele şi legăturile necesare pentru a le veni în ajutor.

Avem aici o pildă elocventă de ce însemnează element dinamic.

Acum aruncăm sămânţa în pământ roditor. Acum ne pregătim de înviere. Acum a venit era creatorilor. Pe aceştia să-i vedem la lucru. Căci valoarea şi viitorul unui stat nu poate sta decât în sufletul viu al celor ce-l reprezintă.

ITALICUS

FRAGEDE PETALE

Câtă linişte mi aduci!
Şi ce sfântă reculegere îmi dai!...

Tu, eşti nucul, plin de nuci,
Adăpostitor
Int'un mijloc de câmpie stearpă...

Totuşi, tu, eşti sveltă, ca un paiu,
Cald legănător —
Intr'o seară, când
August, din harpă,
Cântă aromitor...

Luminând,
Cu lumina bunătăţii tale,
Tu, împrăştii fragede petale
De răbdare
Şi de resemnare...

CRIDIM

Deşertăciune

Aşteaptă —
Şi ai credinţă 'n cei de sus!
Şi ai încredere în mine!...

A pus
Divinitatea 'n tine
Seminţe bune.

...Şi dacă, tu, o caldă rugăciune,
Nu ai
Să dai
Recoltă plină —
Atunci, e însăşi toată ploaia de umină:
Deşetăciune!...

CRIDIM

Contribuții la noua construcție a Statului

Christos, când a pornit să regenereze lumea, să inițieze gigantica sa operă, care a avut darul de a revoluționa omenirea de două mii de ani, și de a-i infiltra dinamismul spiritual, care, dela El încoace, a pus stăpânire pe glob, **nu a chemat la sine pe toți din generația Sa,** nici pe cei mai strălucițI, ci, dintre milioanele de oameni, de toate categoriile și de toate vârstele, El a ales, dintre umilii pescari cari îi făceau tovărășie, doisprezece învățăcei, pe cari i-a pregătit, pentru toate jertfele, dând El mai întâi pilda celei mai măreți jertfe din istoria omenirei.

Astfel s'au pus bazele dinamismului spiritual creștin, care, printr'o abnegație, care a învins toate piedecile și a trecut peste toate sacrificiile, a substituit lumei celei vechi o lume nouă, produs al spiritualității creeatoare întruchipată în Evanghelia Mântuitorului.

REGENERAREA PRIN REGENERAȚI

La bazele oricărei mari înfăptuiri, oricărei mari transformări, ale oricărei renașteri, stă dor dinamismul spiritual, propulsiunea inițială și condusă de oameni de sacrificiu, de acei oameni cari sunt gata să se înmormânteze în opera lor, să dispară în ea, cu tot ce au mai scump, cu viața și inima lor; de spiritele eroice ale tuturor timpurilor.

Nici când o mare operă nu s'a putut înfăptui de oameni de beneficiu, ci numai de oameni de sacrificiu, de eroii de totdeauna, cari apar la orizont la marile conjecturi istorice.

Acum eroii sunt pe câmpul de război. Ei sunt aceia cari făuresc spiritualitatea cea nouă, care va pune stăpânire pe glob pentru multe secole și cari vor pecetlui soarta noastră în concertul popoarelor. Toți suntem datori să facem zid în jurul lor.

Dar trebue să știm bine că renașterea se face prin renăscuți, că nu servește la nimic camuflarea, că trebue să trăim în focul marilor jertfe, pentru ca să ne purificăm, că numai purificați putem intra senini în noul templu al lumei care se plămădește astăzi din sângele eroilor de pretutindeni, din sângele neprecupețit al eroilor noștri naționali.

Conducători sau conduși toți trebue să fim pătrunși de adevărul exiomatic că lumea se renaște prin renăscuți, că renăscuții sunt cei umili și eroici, că nu poți face parte din lumea cea nouă cu drepturile și datoriile ei, dacă nu te vei fi purificat, dacă nu vei fi izgonit din tine pe omul beneficiului, al profitorului, al parvenitismului; omul făurit de democrația judaică; pe omul lumei vechi care se consumă în vâlvătaia focului pe care ia însăși l-a aprins.

CAMUFLAREA E UN PERICOL MORTAL

Primenirea trebue să fie totală. Să ne ferim de mimetism. Să ne examinăm noi înșine conștiința și puterile de purificare. Să nu ne inducem noi înșine în eroare. Să ne examinăm faptele și gândurile, ca să nu trecem în rânduri cu armele și bagajele vechei lumi. Să nu ne camuflăm. Nu ne servește la nimic. Pregătim numai suferințe și compromitem viitorul neamului. Să ne aplicăm nouă înșine fierul roșu și să năzuim ca, prin sacrificiile și eroismul nostru, să scoatem din eroare pe cei slabi și neputincioși, pe cei ce se camuflează, cu știință sau fără.

Să ne ferim de calul Troian; în viața interioară a statului ca și în raporturile internaționale, mimetismul joacă un rol mare și poate pregăti pericole mortale. Lumea nouă a devenit o modă. Cetățenii de pretutindeni să grăbesc cu adeziunile lor. Faptul acesta dovedește existența unui curent, dar nu implică renașterea însăși. Cum se întâmplă cu ocazia punerii pe tapet a oricărei posibilități de beneficiu, mulți din cei nechemați își fac apariția. Transfugii, elementele parazitare, dușmanii societății și directivei sănătoase de renaștere națională, în asemenea cazuri se mbulzesc în primele rânduri.

De aceea trebue să fim cu mare atențiune. Apostolii lumei celei noui nu se pot recruta din rândurile celor ce se camuflează. In principiu nu se pot recruta din rândurile acelora cari au eșit la suprafață agitând massele electorale, traficând cu influența lor, manevrând cu elemente inferioare, pe cari, cu talentul lor destructiv, le-au scos din adâncuri, formând cu ele armatele de partizani cu ajutorul cărora exploatau bunurile publice, puneau stăpânire pe țară și o secătuiau ca o adevărată invazie de lăcuste.

Acești stâlpi de susținere și de creeare de orizonturi noui într'aripate nu pot eși dintre aceia cari au trăit în cluburile par-

tidelor politice, în hărămălaia electorală, în consiliile de administrație, unde camuflau interese străine neamului, în lojile masonice, în cabinetele ministeriale sau pe scările palatelor instituțiilor publice, cu ghiozdanele pline de intervenții gras plătite și de toate turpitudinile cari stăteau la baza activității lor.

Astfel de oameni nu pot vedea în lumea nouă care se naște, în noua spiritualitate care pune stăpânire pe statul român și pe Europa și care animează întregul glob decât o revenire sub altă formă la ceeace a fost altădată. Statul cel nou totalitar îi atrage cu atât mai mult cu cât, altă dată, când pătrundeau în cetate erau amenințați de cei ce pândeau din afară, din umbră, pe când în statul totalitar, odată pătrunși în cetate, ospățul poate fi rezervat numai pentru ei, fără control, fără concurență, fără putință de împotrivire. Pentru ei petrecerea altă dată era însoțită de multe griji, în statul totalitar au însă perspectiva de a intra într'un adevărat rai fără de sfârșit. Totul se reduce la mimetism, la talentul de a se camufla de a-și ascunde adevăratele scopuri și adevărata ființă.

Trebue să știm bine: Lumea nouă care să naște din noianul de suferinți și din valurile de sânge depe câmpurile de bătaie nu poate fi văzută sub altă prismă de oamenii cari aparțin prin structură intimă, lumei care se duce.

Dacă adevărul de mai sus nu ar avea o valoare axiomatică însăși revoluția noastră națională și marele război la care participăm cu toată ființa noastră etnică și cu un eroism neîntrecut, nu ar avea rațiunea de a fi. Este vorba de o refacere din temelie, de o refacere totală pe baze noui indestructibile a organismelor sociale și naționale de pretutindeni. Orice amestec al oamenilor și popoarelor, al organismelor de stat și sociale de lume veche de pretutindeni nu poate fi decât nefast. Orice camuflare trebue descoperită și sdrobită.

UNDE SUNT IZVOARELE

Nu după formă, ci după fond trebue să alergăm. Când oamenii lumei vechi pretindeau că lucrează pentru a pune temeliile lumei noui, se năștea în mod legitim bănuiala că nu se face decât formă, că, sub aparențe de împrumut, se perpetuiază tot vechile stări de lucruri.

Inima și anima sunt totul; spiritul care ne animează. Oamenii lumei vechi își aveau principiile de existență în concepția individualistă, mercantilistă, profitoare, parvenitistă și hrăpăreață. Aici era sângele și carnea lor. Marile imperative naționale cari strigau din rărunchii națunei erau pentru ei simple decoruri, mijloace de camuflare, procopsire, glorie și parvenire.

Astăzi pentru statul cel nou trebue să ne întrebăm: **Unde sunt isvoarele lui de viață; unde sunt purtătorii marilor idealuri cari trebue să-i stea la bază, cari sunt aceste idealuri, care e misiunea pe care trebue să o îndeplinească?**

Propovăduitorii și conducătorii nouei lumi trebue să aibă în ei înșiși aceste izvoare, în carnea și sângele lor. Numai astfel pot cuceri massele, le pot face vii, le pot transmite mai departe. Avem oameni de știință, avem inteligențe de suprafață, câte vrem. Intreaga viață publică e împânzită de sus până jos de astfel de figuri decorative, cari sunt caracteristice produse ale vechilor partide, ale vechii lumi, ale vechilor stări de lucruri.

Nouă ne trebue însă animatorii lumei noui, luptătorii pe parapete, elementele dinamice, eroice. Lumea nouă nu poate deveni o realitate decât prin război, și războiul nu este numai acela depe câmpurile de bătae externe, ci și acela pe care-l purtăm în fiecare clipă pentru ameliorarea spirituală a ființei noastre, pentru progresul și realizările frontului intern.

Ne trebuesc oameni cari se nasc a doua oară pentru patria și neamul nostru, eroi ai faptei, ai realizărilor pe toate terenurile de luptă. Ne trebuesc idealuri bine concretizate cari să facă substratul de existență al fiecărui dintre noi și al tuturor deopotrivă.

In acest complex de existențe nu e permis să găsim puncte moarte. Dar știm noi pentru ce luptăm, pentru ce trăim? Nu vorbim de marii fii ai neamului cari se ridică prin generații ca niște stejari falnici punând totul în umbră în jurul lor, nici de eroii cari se oțelesc vărsându-și sângele pe câmpul de război. Vorbim de marea mulțime care formează corpul națiunei de totdeauna. De spiritualitatea acesteia trebue să ne preocupăm. Aici sunt izvoarele de energie și de continuă reîmprospătare a neamului. Aici ne găsim izvorul de existență fiecare dintre noi. Aici e seva neamului din care ne hrănim cu toții.

Această sevă genuină a fost neglijată până în prezent. Cel puțin în ce privește manifestările conștiente, nu găsim în general **o busolă care să ne ducă la un liman sigur.** Stăm în fața

unui vast ogor care se cere cultivat pe-de-antregul. In fapt, în afară de năzuinţele de circumstanţă cari fac substratul oamenilor aparţinători lumei statice care se duce, în afară de decorurile inteligenţei şi ştiinţei, sub cari trăesc şi se desvoltă nestingherite instinctele primare, nu vedem alte directive, alte ţeluri, altă stea călăuzitoare pentru care să trăim şi să murim.

Grosul naţiunei nu are un centru solid de gravitate. Iar în ce priveşte pe conducătorii de eri, odată scoşi din partidele vechi, din vechile ţeluri mercantiliste, de nepotism şi parvenire, se mişcă ca oile. Zicem că suntem în plină renaştere, în plină regenerare. Dar unde e idealul concretizat!

Avântul spre renaştere, spre regenerare, adeziunea la lumea nouă care se naşte, la nouile principii de organizare socială şi de stat implică naşterea a doua oară pentru Neam şi Patrie, implică spiritualizarea individului, dinamismul spiritual concretizat în idealuri vii, în ţeluri bine determinate, în principii, în imperative cari să facă una cu carnea şi sângele nostru.

Dar ce sânge ne curge în vine, ce face să ne bată inima cu putere ,să ne contracteze arterele! Care este substratul spiritual care ne animează în continua luptă, în continuul război ce se confundă cu viaţa noastră însăşi? Care e războiul ce purtăm şi în ce ar putea consta victoria care ne stă înainte ca un ideal îndepărtat, pentru care va trebui să trăim şi să murim?

Oricare dintre noi, din fragedă pruncie, de îndată ce luăm cunoştinţă despre noi înşine, ne făurim idealuri de viaţă la început haotice, apoi din ce în ce mai concretizate. Şi aceste idealuri formează mândria, demnitatea, scopul vieţii, însăşi raţiunea noastră de a fi.

Neamurile, şi în primul rând cei ce le conduc destinele, trebue să aibă în carnea şi sângele lor, nu decoruri, inteligenţa, ştiinţa de cari suntem dealtfel supraînzstraţi, ci idealuri, aspiraţiuni, ţeluri determinate, credinţă nestrămutată, cari să facă substratul vieţii colective, raţiunea de a fi a întregii vieţi naţionale.

Făcând abstracţie de conducătorii de astăzi, cari au fost în trecut idealurile generatoare de înfăptuire ale conducătorilor neamului acestuia, idealuri cari să fi fost vii şi să fi stat la baza existenţei şi activităţii lor, a tuturor acelora cari au lucrat în domeniul naţional şi public, de sus şi până jos ?

Fără a căuta şi constata prezenţa unui dinamism care să a-

nimeze idealuri şi credinţe bine definite cari să izvorască din rărunchii neamului acestuia, nu putem vorbi serios de reforme în corpul social, de renaştere naţională, de încadrare organică în lumea nouă care se naşte.

Unde nu este inimă şi animă, unde nu e dinamism spiritual, acolo găsim moartea, oricâtă inteligenţă, oricâtă ştiinţă, oricât decor le-ar învălui.

Neamurile făuritoare de istorie îşi au izvoarele de existenţă în ele însele; stau solid pe propriile lor picioare. Pentruca să putem trece peste lumea veche din care am eşit, peste moravurile trecutului, peste substratul care făcea existenţa partidelor, a oamenilor produşi ai inteligenţei şi ai ştiinţei şi ai năzuinţelor de parvenire şi mercantilism ; pentru a putea deschide calea spre încadrarea organică în lumea nouă, spre renaştere, spre purificare de gozurile streine, spre regenerare, trebue să căutăm să concretizăm, să facem să trăiască în fiecare român de sânge, idealurile specifice, imperativele categorice ale neamului său pentru actualele generaţiuni, să înveţe să trăiască şi să moară pentru ele.

Trăesc în noi asemenea idealuri şi cari sunt ele? Inainte de război cei din teritoriile subjugate luptau pentru rezistenţă şi pentru unire. Cei din vechiul regat luptau pentru eliberarea celor subjugaţi. **Toţi căutam formarea bastionului întregit naţional, din care să poată porni neamul românesc la lupta vieţii. Erau idealuri pasagere pe cari ni le impuneau vitregia sorţii.**

Odată întregite hotarele pe cari le puteam râvni atunci, în împrejurările date, se punea în mod logic întrebarea, cari sunt nouile idealuri de existenţă?

Dacă conducătorii de eri, înecaţi în partide, în mercantilism, în parvenitism, nu şi-au pus o asemenea întrebare; astăzi această întrebare se impune în mod imperativ oricărui purtător de cuvânt, mare sau mic. Şi trebue să punem această întrebare în toată amploarea ei, pentrucă, fără un ideal de viaţă, fără un punct de sprijin, fără o busolă, fără o orientare precisă, cum putem activa în viaţa publică şi chiar în cea privată dat fiind că noua concepţie de stat implică totul în toate, solidarizarea tuturor, în acelaş ţel: Toţi pentru unul, şi unul pentru toţi; o singură turmă şi un păstor?

Dacă întrebăm însă pe unul sau pe altul, vom găsi o infinitate de păreri, o dezorientare completă, un haos. Dar nouă ne

trebue dinamism, ne trebue acţiune. Dinamismul, acţiunea e viaţa şi nu există acţiune fără idealuri, fără ţeluri definite, fără spiritul creator care să ne animeze şi să ne conducă paşii.

Astăzi avem idealuri, avem ţeluri definite. Dar cine le înţelege şi le trăeşte? Voinţa de sus formează pentru cei mai mulţi mobilul de acţiune, fără să se înţeleagă în general pentru ce şi cum. De 20 de ani orbecăim în întuneric. Nu ştim ce vrem şi încotro mergem, în viaţa internă, ca şi în politica externă a statului.

Eram nu demult într'o mare redacţie provincială. Era uluitoare lipsa de orientare a redactorilor gazetei, atât pe frontul intern, cât şi pe cel extern. In definitiv mobilul de acţiune al acestora era să manevreze cu abilitate flaşneta pentru a cânta în struna celor ce le comandă şi-i plătesc.

Trecutul trăeşte în noi. Moravurile vechi s'au dislocat prea puţin. S'au desfiinţat partidele politice şi masoneria, dar au rămas roadele lor: spiritualitatea statică, negativă, care paralizează voinţele, şi stă ca o stâncă de granit în faţa progresului.

POPORUL FAURITOR DE STAT

Faptul de a determina şi face să trăiască în anima idealurile specifice, imperativele categorice ale timpului, refacerea, renaşterea naţională, e o operă grea. Pentruca să ne dăm seama de acest adevăr, n'avem decât să aruncăm o privire asupra construcţiei noastre moştenite sociale şi de stat.

In orice stat trebue să fie un element de bază, element care l-a făurit şi îi determină evoluţia, continua lui devenire. Acest element făuritor de stat trebue să aibă situaţia, nu numai dominantă, în toate ramurile vieţii publice, dar, în mod imperativ, trebue ca din puterea lui să emane eventualele colaborări, fie în ordine spirituală, fie în ordine materială, a elementelor eterogene.

Şi înăuntru şi în afară poporul făuritor de stat trebue să fie el însuşi.

Ce se constată în fapt în ce priveşte statul şi poporul român? Am moştenit o clasă suprapusă care lucrează cu oricine şi oricum. Pentru conducătorii de eri, toate erau bune, dacă-i aduceau la bunăstare materială, la exploatarea ţării, la stăpânirea şi stoarcerea claselor muncitoare şi producătoare.

Intr'o asemenea atmosferă elementul iudaic, prin natura lui

parazitar şi corupător, era indispensabil. El s'a grefat cu toată puterea, până a deveni de fapt stăpânul statului. Elementul etnic românesc nu putea fi deci luat în consideraţiune decât numai de formă. Acest element nu putea servi decât de mască, ca paravan, îndărătul căruia să poată trăi şi prospera turpitudinele iudeo-masonice ale unei clase conducătoare streină de nevoile, de aspiraţiunile, de fondul spiritual al neamului românesc.

Noua conducere de stat a înţeles că prima operă de îndeplinit este aceea de a se înlătura dela conducere elementele parazitare şi a se pune în valoare, de a se scoate la suprafaţă, elementele producătoare, muncitoare, din toate straturile sociale.

Noua conducere a înţeles că, fără sanctificarea muncii, fără strivirea parazitismului, în orice haină ar fi îmbrăcat, nu există posibilitate de afirmare şi progres. A înţeles că, fără a fi românul el însuşi, nu se poate înfăptui un stat naţional românesc, cu drept de existenţă.

Dar unde e poporul făuritor de stat, în ce stare l-a găsit noua eră de conducere? In întreaga structură a corpului social am putut constata că românul adevărat, în esenţa lui, era pretutindeni absent, că streinul, prin el însuşi sau prin românul de circumstanţă, avea preponderanţa conducerea spirituală şi puterea materială. Bunurile spirituale şi materiale nu erau în mâna noastră. E o constatare pe care nu o putem ignora.

Eram stăpâni numai de formă în statul român. Acest stat era o minge în mâna streinilor dinăuntru, ca şi a puterilor conducătoare de peste frontieră.

Trebue să avem în vedere această moştenire dezastruoasă şi să facem credit acelora cari s'au înhămat la greaua sarcină de a-i transforma aspectul şi structura.

Starea de lucruri moştenită se poate rezuma în câteva cuvinte. Starea de mizerie a masselor populare, absenţa românilor de sânge din industrie, comerţ şi muncă, bogăţii acaparate de streini, nu atât prin merite, cât prin exploatare, buna stare factice dobândită, prin imoralitate şi corupţie, de coadele de topor, de clasele parazitare. Iar în ce priveşte viaţa spirituală, aceasta era un bun care îi aparţinea prea puţin. In organizarea

de stat, în știință, în literatură, în artă, în toate manifestațiunile noastre în ordine spirituală, infiltrațiunile streine și spiritul destructiv erau preponderente.

Aici era primul izvor al nemerniciei noastre. Noi nu eram noi. Izvoarele noastre de existență erau înăbușite, împotmolite cu mâl strein. De aceea opera de îndeplinit apare ca peste mă-

Trebue scos din adâncuri geniul rasei, pentruca din acest geniu să rezulte, ca o urmare firească, noua noastră organizare de stat, cultura noastră proprie, demnitatea și mândria noastră ca popor, care stă solid pe picioarele sale, iar nu pe picioroange de împrumut.

Trebue să scoatem din adâncuri bogățiile spirituale și materiale, produse ale geniului nostru național, cu cari să luăm locul în noua ordine europeană ca POPOR FĂURITOR DE STAT.

Aceasta e opera grea care apasă pe umerii nouei generațiuni de conducători ai statului și poporului român.

TREBUE TOTUL REFĂCUT; PE DEANTREGUL ȘI DIN TEMELII.

ION COLFESCU-DELATURDA

AMINTIRILE

TRADUCERE DIN POEZIA ZAPONEZĂ *)

Mergând pe drum
In mângâietoarea noapte de Mai,
Ceva nedesluşit de dulce
Mă'nvăluie ca o umbră,
Iar Amintirile îmi apărură:
O alee străjuită de arbori,
Care se prelungea departe, foarte departe,
Pierzându-se la orizont;
Se prelungea din ce în ce mai şters şi mai stins...

AL. T. STAMATIAD

*) Din volumul: **Eşarfe de mătase,** antologie japoneză care va apărea.

EŞARFE DE MĂTASE

— *TRADUCERE DIN POEZIA JAPONEZĂ* —

Ninge fără de nici un zgomot,
Şi zăpada se aşternea
Pe arborii din grădină,
Pe străzile pustii,
Pe 'ntregul pământ.
Ningea fără 'ncetare
Ca un dans nesfârşit de alb.

Fără nici un cuvânt,
Prietena mea eşi
Ca şi cum ar fi fost o streină;
Iar amurgul,
Cu umbele lui cenuşii,
Cobora din zările depărtate.

Ningea fără de nici un zgomot,
Şi zăpada se aşternea
Pe arborii din grădină,
Pe străzile pustii,
Pe 'ntregul pământ.
Ningea fără 'ncetare
Ca un dans nesfârşit de alb.

AL. T. STAMATIAD

CU DUREREA MEA...

Cu boabe fine
De perle și de diamant —
In ochii mei, în mine,
In toată
Ființa mea —
Nu atâta cea
Trupească,
Cât sufletească —
Colind orașul,
Ca un amant
Medieval
Ce și-a pierdut amanta...

Și vânt,
Și ploi, și grindină de-ar fi să bată,
Nu sunt
Eu lașul,
Sentimental,
Să dezertez — ci, vegetând
Ca planta,
Și tot așa de sensitiv ca ea,
Plâng, colindând
Orașul,
Ca un
Nebun —
Eu, numai cu durerea mea!...

CRIDIM

Cronică

Sculptorul I. Dimitriu-Bârlad

O prezentare a sculpturei lui Dimitriu-Bârlad este inutilă. O subliniere, e un just și meritat omagiu, adus artistului de puternică inspirație și de viguroasă revedere.

Cunoscători ai artei în ceeace ea are mai superior, ca Octavian Goga, Bogdan Duică, Radu Rosetti, George Enescu, Al. Vlahuță, N. Iorga, Bassarabescu, Brătescu-Voinești, I. Petrovici, C. Nottara și alte personalități proeminente au ținut să-și încredințeze chipul spre imortalizare maestrului Dimitriu-Bârlad, dovedindu-i astfel înalta lor prețuire.

Portretele lui Dimitriu-Bârlad impresionează și cuceresc prin intensitatea expresivă și asemănare. Această adâncire sufletească și exteriorizarea ei în forme de-o plasticitate sensibilă, concentrează asupra lucrărilor, atenția și merită admirația cunoscătorilor.

La intensitatea de simțire, maestrul Dimitriu, unește remarcabile calități de concepție și compoziițe ca în lucrările executate în piețele publice din Iași, Bușteni, Tg. Mureș, Ismail, Silistra, Bârlad, etc., ca și „Sentinela" din Costești (Argeș) a cărei machetă am văzut-o la Dalles.

Arhitectura lucrărilor sale e de remarcabile proporții și de cel mai nobil stil. Fin conturatate prin mijloace și cu efecte de-o simplitate clasică,, sculpturile lui Dimitriu-Bârlad se mențin prin armonia proporțiilor și excelează prin puternica realizare a temperamentului său viguros și a ochiului de maestru care e gata să fixeze definitiv cele mai mari expresii care surprinde și pătrunde tainile cele mai adnâci ale sufletului.

Temele de inspirație adaogă iarăși o accentuată notă de noblețe umană și de profundă înțelegere a sufletului și a vieții, în reușita lor redare în bronz și marmoră. **G. L.**

* * *

Cuget Moldovenesc, Nr. 6—7 pe lunile Iunie-Iulie 1942, anul XI, de sub patronajul I. P. S. Mitropolit Tit Simedria, apare cu un extrem de interesant material de critică și literatură, în care se remarcă articolul prim, semnat de D. Simion Vărzaru și intitulat „Tribulațiile critice actuale".

In acest curagios articol se relevă „tocmai pentru a înlătura stări de lucruri dăunătoare", „activitatea critică deadreptul odioasă" a „hrubelor și tarabelor" din care'i suge seva otrăvitoare de suflete, critica subiective, de rea credință care „acordă calificări în ordinea literară și plăsmuește o sumă de false valori", „descurajând astfel și devastând seva creatoare a valorilor adevărate", cari rămân în umbră până în clipa când verificările vin să le scoată la iveală. Dar, și atunci, poate, e prea târziu... Ar fi fost însă de dorit ca D. Vărzaru să fi dat în vileag și numele „oamenilor chemați să apere palladiul Cetății, și care au alunecat, făcând concesii din ce în ce mai triste, iudaismului năpăditor". Sunt cititori, cari nu prea cunosc „personalitatea" trecutului, oricât de apropiat; mai ales cetitorii tineri; și n'ar fi rău să-i cunoască **pe nume,** căci altfel s'ar putea să dea cinstire tocmai acelor „censori ai vieții noastre literare" vizați de D. Vărzaru...

D. Emil Diaconescu conchide în documentatul său articol „Românii și Vecinii din Răsărit": „avem dreptul și noi să ne regăsim neamul, oriunde ar fi, și să-l integrăm Statului nostru național al cărui hotar natural în apus este cursul Tisei pe toată național. Care român pătruns de sentimentul solidarității de neam, nu semnează cu tot sufletul aceste balsamice rânduri?

D. Al. Dumitriu-Păușești, analizează cu adâncă pricepere atât opera bucolicului Francis Jammes cât și a timpului său, din care se poate trage serioase învățăminte pentru tinerii noștri poeți.

Revelator de poezie sinceră și onestă, este articolul D-lui Const. Nonea, prin care ne aduce totdeodată la cunoștință că făuritoarea acestei poezii, poeta Maria dela Cozia, dispărută prematur întru cele veșnice, a fost soția poetului G. Cuza.

Menționăm cu multă admirație esseurile și cronicele semnate de d-nii V. Pavelcu, Grigore Coban, Tatiana Găluscă, I. Didilescu, D. Gherasim, Șt. Bârsănescu, Olga Comănescu, Gr. Balteanu, N. Al. Florescu, G. Iftinchi și G. Bălăceanu — din care se remarcă frumoasa și temeinica pregătire pe care o parte din tineretul nostru o are pentru promovarea culturei românești de azi și fixarea prestigiului națiunei noastre în comunitatea noilor așezări de mâine ale Europei.

Poezii și nuvele semnează D-nii George Lesnea, Aurel Ivănescu, I. Buzdugan, N. Rainu, D. Florea-Rarişte, Haralamb Mihăilescu, Petre Stati, Eusebiu Camilar, Valeriu Grecu, Aurel George Stino și Gh. Cârțu.

In tot cuprinsul ei, această revistă se înfățișează grea de serioasă preocupare culturală, a cărei citire, nu distrează, ci instruește și înalță.

Ramuri, nedesmințita revistă Craioveană de sănătoasă literatură, neabătută în lungul ei drum de 37 de ani, de la atitudinea demnă pe care o publicație de îndrumare trebue s'o aibe în cultura unui neam — ne trimete numerele 4 și 5 pe lunile Aprilie și Mai, în care, pe lângă articolele D-lor D. Tomescu și C. Ș. Fageței al celui dintâi despre „Valoarea Scrisului" și al celui de al doilea despre aportul adus Revista „Ramuri" în cultura și literatura românească, — menționăm luminoasele sincerile și justele cronici ale D-lor T. Păunescu-Ulmu și Romulus Vulcănescu, cari prind cu certitudinea omului de onestă convingere, notele caracteristice ale cărților și revistelor pe care le cenzurează.

In **„Gândirea"** Nr. 5 pe luna Mai 1942, D-l Ioan Coman termină expozeul său asupra tratatului lui Athenagora Athenianul „Despre Inviarea Morților", „cel dintâi gânditor creștin care prezintă și desbate dogmaa învierei morților în cadru filosofic și cu material exclusiv filosofic".

D-na sau D-ra Olga Caba ni se spovedește în fantezia sa intitulată suggestiv „Scoica", că-i place marea, înnotul și aquariile; că este o incultă, că n'a citit de cât Cartea Junglei și romanțe spaniole, că nu e poetă, de și mai apoi își zice: „noi poeții" și se laudă că știe „o sumedenie de lucruri" dar „nu le poate spune nici pe jumătate", ca orice poet" adevărat; că a văzut o sirenă, cu coadă adevărată, în insula Capri, care i-a dat ca amintire o scoică; că are un gramofon stricat; că e foarte distrată pierzându-și mereu mănușile prin tramvai, că a avut o dragoste pe care a uitat-o tot din distrare că a înnotat în Marea Neagră, în Marea de Nord, în Adriatica și Tireniană, în Canalul Mănecii (înanite de retragerea englezilor de la Dunquenque! N. R.) și că nu a înnotat în Oceanul Pacific pentru că e săracă; că „a înnotat în ploaie și pe timp frumos, în orice oră a zilei și a nopței și celui care provoacă elementele cu atâta insistență și nerușinare ca și mine, îi este dat să vadă mai multe de cât burghezilor care dormeau noaptea la două cu cataplasmă și

muştar şi cărămidă caldă la picioare în timp ce eu pluteam suspendată pe coasta unui val negru, cine ştie pe care mare îndepărtată".

Interesante fleacuri, nu? Şi revista de proporţii documentare şi de alură religioasă adese ori, publică asemenea fantezii de copil răsfăţat! Foarte interesant sfârşitul cu scoica Sirenei — şi cu Lionel englezul, de şi avea „ochi albaştri şi părul negru şi ar fi putut fi italian"...

Dintre poezii reţinem „Comoara" D-lui V. Voiculescu. Amintirile D-luı Victor Ion Popa despre „Moş Calistrat Hogaş", marele scriitor moldoven, — pline de duioşie şi de pioasă reverenţă faţă de „bătrânelul şoltic şi bun, care ştia să glumească cu tâlc".

Impresiononante, scrisorile note filosofice, ale D-nei Maria Golescu, în care sensibilitatea feminină se îmbină atât de artistic cu înţelepciunea gravă a cugetătorului de elită. Un exemplu: „Surprind în treacăt cuvintele unui soldat tinerel cu expresia şi glumeaţă şi tristă: „Am prieteni cât frunza... dacă le spui: aideţi să bem împreună!" O gândire dintr'un „ciob de oglindă", cât o carte...

D. Petru Ionescu, într'un eseu succint se întreabă şi răspunde, că „a fi poet înseamnă, în fond a crea un univers nou. un univers al tău, un univers poetic". Concluzia d-sale însă e discutabilă, căci a crea un „univers al tău" este, pentru un poet, (nu pentru un filosof), a cădea în formalism — cazul Blaga şi Minulescu. Univers, da. Dar, nu al tău, singular şi închis. Ci, cât mai larg, variat de la subiect la subiect, dela timp la timp, şi crescând în intensitate emotivă, în înălţare cojiţională, şi adâncime intuitivă, cu fiecare pas înaintat în vârstă. Cazul Goethe — iar la noi, Eminescu.

Universul — mare, general, variu, multiplu, complex, descoperit de poet la infinit, până la sfârşitul vieţii lui, căci numai aşa „va fi poet" iar opera lui va fi un „Univers întreg", iar nu un Univers al lui.

Cronici judicioase semnez D-nii Al. Constant Şt. Zianlescu, Marieta Condă, N. Roşu, Dragoş Protopopescu şi Emilia Vasilescu.

Din

„RĂZBOI ŞI CIVILIZAŢIE"

Cartea II, Evreii :

Tot ce au evreii astăzi nu este dela Dumnezeu şi dela Diavolul. Toate averile acumulate de ei sunt prin jaf şi corupţie. Intreg caracterul lor este rezultanta unei vieţi de sclavie, combinată cu o viaţă de imoralitate. Generaţii după generaţii, ei trec rând pe rând din rândul sclavilor exploatatori în rândul sclavilor supuşi şi din rândul sclavilor supuşi în rândul sclavilor exploatatori, acumulând viţiile unora şi altora, păstrând caracterul specific al rasei lor.

Nu ştim dacă poporul evreu este sau nu poporul ales. Dar un lucru este cert că acest popor este cel mai plin de calităţi negative, este cel mai apt element pentru dizoluţie. Este răul organizat până la perfecţiune.

Dacă Dumnezeu este sau nu cu poporul ales nu este cert, dar este cert că atunci când vrea să piardă un popor îl invadează cu poporul evreu.

* * *

Astăzi, de-l vei lua pe evreu ca individ sau ca popor, vei constata acelaş lucru.

Ca individ este laşitatea şi indolenţa însăşi, sau aroganţa: este peste măsură de murdar sau peste măsură de îngrijit; zgârcit până la avariţie, sau darnic peste măsură şi în fond, atât avariţia cât şi dărnicia evreului, duc la acelaş scop: stoarcerea poporului în mijlocul căruia trăeşte, agăţarea de orice mijloc pentruca să-şi menţie şi dezvolte existenţa fizică şi cangrena morală.

* * *

Ca popor, el se infiltrează pe nesimţite în corpurile sociale. Invenineză orice rău. Se însoţeşte cu acea clasă care-i dă maximum de avantaje, fiind cea mai susceptibilă de corupţiune. Aici îşi crează un cuib, un focar, şi de aici îşi conduce opera lui de dizoluţie. In general infectează păturile conducătoare ale naţiunilor şi se înfiltrează în massele lor adânci. El urlă veşnic cu lupii, urletul lui anunţă pustiul şi dezolarea, adesea sub aspectele cele mai seducătoare.

Cluj, Tipografia „Ardealul" 1942.

Abonamentul: 500 lei pentru particulari şi instituţii culturale; 2000 lei, instituţii publice; 3000 lei pentru instituţii particulare.

VĂ RUGĂM TRIMETEŢI ABONAMENTUL !

CINE PRIMEŞTE UN NUMĂR SE CONSIDERĂ ABONAT